



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/20-08/24

URBROJ: 517-05-1-1-21-24

Zagreb, 9. lipnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te na temelju odredbe članka 5. stavka 1. i članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, za procjenu utjecaja na okoliš magistralnog plinovoda Slatina – Velimirovac DN 200/50 bar, Virovitičko-podravska i Osječko-baranjska županija, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

I. Namjeravani zahvat – magistralni plinovod Slatina – Velimirovac DN 200/50 bar, Virovitičko-podravska i Osječko-baranjska županija, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u svibnju 2020. godine, a dopunio u siječnju 2021. godine ovlaštenik Oikon d.o.o. iz Zagreba i suradnici (Dvokut-Ecro d.o.o. iz Zagreba i EKONERG d.o.o. iz Zagreba) – prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A).

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE TIJEKOM PRIPREME I GRAĐENJA

Opća mјera

A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i mјere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže okoliša iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode

- A.1.2. Zbog manjeg utjecaja na vodotoke i smanjenja negativnog utjecaja od poplava radove polaganja cijevi plinovoda ispod korita vodotoka izvoditi u sušnom dijelu godine, za vrijeme povoljnih hidroloških uvjeta, uz koordinaciju s Hrvatskim vodama.
- A.1.3. Kod izvođenja prekopa za polaganje cijevi plinovoda preko manjih vodotoka i kanala omogućiti tečenje vode izvedbom privremenog obilaznog kanala ili na drugi odgovarajući način.
- A.1.4. Nakon završetka radova polaganja cijevi plinovoda obilazni kanal sanirati na način da se teren vrati u početno stanje, a korito vodotoka ili kanala sanirati na način da se kota i nagib dna te nagib bočnih strana korita vrati u početno stanje odnosno da se ne smanji propusna moć korita kanala i vodotoka.
- A.1.5. Iskopani materijal i ostale zapreke nastale kod izgradnje cjevovoda ukloniti kako bi se omogućio normalan protok vode kanalima i vodotocima.
- A.1.6. Vjerljivost akcidenata na gradilištu tijekom izgradnje (izlijevanja naftnih derivata ili motornih ulja građevnih vozila i strojeva) svesti na minimum pravilnom organizacijom gradilišta.
- A.1.7. Za radne strojeve koje je nužno puniti gorivom na području zahvata gorivo dovoziti specijalnim vozilom, a pretakanje u radne strojeve izvoditi na nepropusnom platou sa zatvorenim sustavom odvodnje.
- A.1.8. Na području gdje trasa plinovoda prolazi zonama sanitарне zaštite crpilišta/izvorišta poštivati sve zabrane navedene u Odlukama o zaštiti predmetnih crpilišta/izvorišta, a koje se odnose na zonu sanitарне zaštite kroz koju plinovod prolazi.
- A.1.9. Osigurati uvjete za rad kontrolne jedinice blokadnog uređaja u BIS Bakić i tijekom pojave velikih voda primjenom odgovarajućih mjera zaštite.
- A.1.10. Tijekom provedbe tlačne probe ugrađenog cjevovoda koristiti vodu bez dodatka inhibitora.

Tlo i poljoprivredne površine

- A.1.11. Koristiti već postojeće ceste i puteve kao pristup gradilištu u cilju smanjenja degradacije tla i postojećeg vegetacijskog pokrova.
- A.1.12. Ne presijecati područja pod trajnim nasadima (na stacionažama: 1+830 do 1+860, 2+980 do 3+000, 5+460 do 5+530, 5+630 do 5+590, 14+750 do 15+210, 21+710 do 21+770, 22+300 do 22+335, 22+440 do 22+500, 22+670 do 22+950, 22+960 do 23+200, 23+320 do 23+620, 26+150 do 26+300, 26+350 do 26+930, 29+450 do 29+530, 29+570 do 29+640, 34+100 do 34+150, 34+650 do 34+810, 40+280 do 40+360, 41+500 do 41+600, 43+170 do 43+200 te 44+850 do 44+900), a ako to nije moguće, suziti radni pojas kod prolaza preko višegodišnjih nasada.
- A.1.13. Izbjegavati radove u vegetacijskoj fazi zriobe poljoprivrednih kultura pred berbu i žetvu (1.6. – 31.9.).
- A.1.14. Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj deponirati i nakon zatrpanjavanja cijevi vratiti kao gornji sloj.
- A.1.15. Radove izvoditi samo u planiranom koridoru bez izlaska teške mehanizacije izvan koridora.
- A.1.16. Nakon završetka radova sanirati zone privremenog utjecaja odnosno vratiti površine u stanje blisko prvobitnom s izuzetkom površina koje se ne mogu vratiti u prvobitno stanje.

Zrak

- A.1.17. U blizini stambenih objekata prilagoditi brzinu kretanja vozila i mehanizacije za izgradnju stanju prometnica, kako bi se smanjilo ili izbjeglo dizanje prašine s prometnicama, po potrebi koristiti zaštitne ograde i/ili redovito polijevati.

Bioraznolikost

- A.1.18. Na lokacijama prijelaza preko vodotoka ne planirati prostore za odlaganje materijala i otpada niti prostore za manipulaciju uljima, gorivom i drugim naftnim derivatima. U slučaju da je neophodno planiranje ovih sadržaja na ovim dijelovima trase, poduzeti tehničke mјere kojima će se osigurati najviši stupanj zaštite tla, podzemnih i površinskih voda od onečišćenja.
- A.1.19. Uklanjanje stabala na području Žestilje šume (stacionaža od 46+000 do 47+000) vršiti u periodu izvan pojačane aktivnosti većine vrsta, tj. uklanjati stabla od 15.7. do 1.3.
- A.1.20. Osigurati da stručna osoba (biolog) utvrdi prisustvo invazivnih biljnih vrsta u radnom pojasu, kao i osigurati uklanjanje istih tijekom izgradnje plinovoda.
- A.1.21. Radove na prijelazima preko vodotoka Vojlovica i Voćinska rijeka provesti pri povoljnim hidrološkim prilikama (tijekom niskog vodostaja ili suhog korita) kako bi se umanjio utjecaj na vlažna i vodena staništa te radove izvesti u što kraćem vremenu. Radove izvoditi pažljivo da se ne ošteće prirodni supstrat i staništa u koritu izvan projektiranog iskopa za potrebe polaganja plinovoda.
- A.1.22. U slučaju pronalaska invazivnih biljnih vrsta, izvršiti njihovo uklanjanje (u skladu s aktualnim istraživanjima i saznanjima vezanim za suzbijanje stranih invazivnih biljnih vrsta) na području radnog pojasa, prostora za smještaj mehanizacije i drugih radnih površina. Budući da iskopano tlo može sadržavati veliku količinu sjemenki invazivnih biljaka, obratiti pozornost na njegovo pravilno odlaganje. Nije dopušteno odlaganje iskopanog tla u prirodnim područjima ili u njihovoj neposrednoj blizini zbog opasnosti od njihovog širenja.
- A.1.23. Ukoliko je radna mehanizacija korištena u koritu nekog od vodotoka gdje su zabilježene invazivne vrste planira premjestiti i koristiti i na drugim vodotocima/odsjecima vodotoka gdje pojedine invazivne vrste nisu zabilježene potrebno je: opremu za održavanje očistiti od mulja i vegetacije, provjeriti ima li negdje na stroju zaostalih životinja (školjkaša, puževa itd.) i/ili vegetacije te ih ukloniti, dobro oprati kontaminiranu opremu vodom pod visokim tlakom (po mogućnosti vrućom parom pod pritiskom), opremu koja se koristi u vodotocima u kojima su prisutne strane vrste rakova (*Orconectes limosus*, *Pacifastacus leniusculus*, *Procambarus fallax f. virginalis*) nakon korištenja u potpunosti osušiti kako bi se spriječilo prenošenje račje kuge u vodotoke u kojima strane vrste rakova nisu prisutne. Prije utovara i transporta materijala, vozila i opremu temeljito očistiti i oprati kako ne bi došlo do prijenosa biljnog materijala invazivnih vrsta.
- A.1.24. Sve površine gradilišta i ostale zone privremenog utjecaja nakon završetka radova sanirati na način da se dovedu u stanje blisko prvobitnom. Za obnovu uklonjenog prirodnog vegetacijskog pokrova koristiti samo autohtone biljne vrste koje se javljaju u sastavu vegetacijskih zajednica prisutnih na širem području zahvata.

Ekološka mreža

- A.1.25. Prilikom izvedbe prijelaza preko vodotoka Vojlovice (od 20+630 m do 20+700 m) i Voćinske rijeke (od 19+930 m do 20+000 m) prekopom:

- a. Radove planirati izvan perioda mriješta riba te aktivnog perioda i perioda razmnožavanja raka (koji traju od studenog do srpnja) kako bi se umanjio utjecaj na ciljnu vrstu potočnu mrenu, na riblje vrste važne za životni ciklus i rasprostranjenje obične lisanke te na ciljnu vrstu potočnog raka.
 - b. Radove planirati u vrijeme kada je korito vodotoka isušeno, za niskog vodostaja ili ih izvoditi uz korištenje obilaznog toka kako bi bilo omogućeno kretanje potočne mrene.
 - c. Priobalni pojas vegetacije uz Vojlovicu i Voćinsku rijeku se ne smije oštećivati izvan predviđenog radnog pojasa.
 - d. Korito vodotoka na lokaciji prekopa ne smije se oblagati betonom, kamenim nabačajem ili umjetnim materijalima, kako bi se smanjio potencijalan utjecaj na ciljne vrste vezane uz dno (obična lisanka, potočna mrena, potočni rak). Iznimno (ukoliko je neophodno zbog tehničke sigurnosti plinovoda) takav zahvat treba ograničiti na nužan minimalan obuhvat.
- A.1.26. Neposredno prije početka izvođenja radova na lokaciji prijelaza preko Vojlovice i Voćinske rijeke osigurati pregled lokacije prijelaza i okolnog područja (150 m lijevo i desno od trase te 50 m lijevo i desno od obale) od strane biologa (stručnjaka za vidru) u suradnji s Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravske županije.
- a. Ako se na pregledanom području uoče tragovi vidre koji ukazuju na prisustvo skloništa/brloga, utvrditi njihovu lokaciju te sukladno nalazima prilagoditi vrijeme početka radova na području ekološke mreže.
 - b. Izvještaj o provedenom nadzoru i rezultatima dostaviti tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite prirode.
- A.1.27. Ne koristiti vodu za potrebe tlačne probe iz vodenih površina na području ekološke mreže (HR2001329 Potoci oko Papuka) kako bi se izbjegli nepovoljni utjecaji na ribe i ciljne vrste beskralješnjaka. U slučaju ispuštanja vode u rijeku Vojlovicu i Voćinsku rijeku nakon završetka tlačne probe, osigurati pogodna fizikalna, kemijska i biološka svojstva korištene vode kako ne bi došlo do onečišćenja ili prijenosa stranih vrsta.

Krajobraz

- A.1.28. Sačuvati što je više moguće prirodnu vegetaciju na području građevinskog pojasa.
- A.1.29. Sve površine pod privremenim utjecajem gradilišta dovesti u stanje što sličnije prvobitnom, odnosno sanirati tako da se svi zaostali elementi gradilišta uklone i površinski sloj tla dovede u stanje koje omogućuje što brže naseljavanje autohtone vegetacije.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

- A.1.30. Gradilište organizirati na način da se smanji emisija buke u okoliš. Za građevinske radove koristiti malobučne strojeve i uređaje.
- A.1.31. U blizini naseljenih građevinskih područja bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, kada to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.

Otpad

- A.1.32. Osigurati odgovarajuće prostore za odvojeno privremeno skladištenje otpada proizведенog tijekom izgradnje.

- A.1.33. Propisno urediti odgovarajuće prostore za odvojeno privremeno skladištenje otpada koji će se proizvesti tijekom izgradnje.
- A.1.34. Kontrolirano gospodariti građevinskim otpadom, odnosno zabraniti bilo kakvo privremeno ili trajno odlaganje materijala na okolno tlo.

Svjetlosno onečišćenje

- A.1.35. Rasvjetu koja je u sklopu zahvata projektirati na način da se osigura potrebno osvjetljenje koristeći ekološki prihvatljive svjetiljke.
- A.1.36. Planirati postavljanje dodatne potrebne rasvjete za vrijeme građevinskih radova na način da se osigura potrebno osvjetljenje koristeći ekološki prihvatljive svjetiljke te izbjegne nepotrebno rasipavanje svjetlosti van radnih površina.

MATERIJAL IZ ISKOPOA

- A.1.37. Sav materijal od iskopa koji neće biti upotrijebljen u graditeljskim aktivnostima mora biti deponiran na za to predviđene lokacije, sukladno zakonskoj regulativi.

KULTURNO-POVIJESNA BAŠTINA

- A.1.38. Prije početka bilo kakvih zemljanih radova po potrebi provesti probno arheološko istraživanje izvođenjem probnih rovova poprečno na os trase na području Pepelane, između stacionaža 9+000 i 9+800, jugoistočno od Slatine, s obzirom na toponim koji ukazuje na mogućnost postojanja arheološkog lokaliteta, iako na površini prilikom rekognosciranja nisu uočeni arheološki nalazi, a sve u skladu s uvjetima nadležnih konzervatorskih odjela.
- A.1.39. Ukoliko se tijekom zemljanih radova najde na predmete i/ili objekte arheološkog značaja, radove obustaviti, zaštititi nalaze i o nalazu obavijestiti nadležni konzervatorski odjel, koji će poduzeti potrebne mjere zaštite.

ŠUMARSTVO

- A.1.40. U suradnji sa nadležnim šumarskim službama definirati pristupne puteve, koristeći pri tome postojeću i/ili planiranu šumsku prometnu infrastrukturu. Pri organizaciji gradilišta ne ugrožavati funkcionalnost šumske prometne infrastrukture (posebno na stacionaži 45+650).
- A.1.41. Pri planiranju i izvođenju radova zaštititi rubna stabla od oštećivanja primjenom adekvatnih tehničkih mjera (zaštitne trake i sl.).
- A.1.42. Nakon završetka radova na izgradnji, provesti sanaciju terena šumsko-tehničkim mjerama i biološkom sanacijom autohtonom vrstom šumskog drveća.
- A.1.43. Krčenje šuma obavljati u skladu s dinamikom izgradnje plinovoda.
- A.1.44. Osobitu pažnju prilikom gradnje posvetiti rukovanju lakozapaljivim materijalima i alatima s otvorenim plamenom, te alatima koji mogu izazvati iskrenje. Pritom poštivati sve propise i postupke o zaštiti šuma od požara.
- A.1.45. U šumi i na šumskom zemljištu ne planirati odlaganje materijala iz iskopa i nastalog otpada.
- A.1.46. Na mjestima gdje se trasa plinovoda križa sa stalnim i povremenim vodotocima i melioracijskim kanalima nakon zatrpanjavanja rova osigurati njihovu normalnu protočnost u

svrhu osiguravanja dotoka i odvodnje vode sa šumskih površina.

DIVLJAČ I LOVSTVO

- A.1.47. Obavijestiti lovoovlaštenike o vremenu početka radova radi pravovremenog premještanja lovni gospodarskih i lovnotehničkih objekata (čake, hraništa) na druge lokacije ili nadomještanja novim te prijaviti svako stradavanje divljači lovoovlašteniku.
- A.1.48. Premjestiti lovni gospodarske objekte na približno slično područje lovišta na udaljenost oko 300 metara od nadzemnih objekata plinovoda na način da isti zadrže svoju namjenu i funkciju.
- A.1.49. Izbjegavati nepotrebno kretanje ljudi i strojeva kroz lovište u prostoru obitavanja divljači kako bi se umanjilo uznemiravanje i rastjerivanje divljači, a osobito u vrijeme kada su ženke dlakave divljači visoko bređe ili vode sitnu mladunčad, odnosno kada se pernata divljač nalazi u stadiju razmnožavanja i podizanja mladunčadi.

NEKONTROLIRANI DOGAĐAJ

- A.1.50. Primjenjivati sve propisane mjere zaštite od korozije.
- A.1.51. Osigurati pogonsku sigurnost plinovoda propisanim nadzorom i održavanjem te u skladu priznatih pravila struke.
- A.1.52. Prihvatljiv rizik po osobe i njihovu imovinu u potencijalno kritičnim lokacijama postići primjenom neke od sljedećih mera, na stacionaži 3+400 (prelazak ceste D34 i blizina stambenih objekata), na stacionaži 17+300 (prelazak ceste i blizina stambenih objekata) i na stacionaži 36+000 (prelazak ceste i blizina stambenih objekata):
 - ugradnja cijevi s povećanom debljinom stjenke,
 - snimanje zavara na razini od 100%,
 - ukapanje cijevi s povećanim nadslojem,
 - postavljanje zaštitnih elemenata iznad tjemena cijevi plinovoda,
 - kontinuirani obilazak kritičnih točaka plinovoda i provjera stanja,
 - zabrana budućih gradnji na definiranim kritičnim točkama te jasno isticanje ograničenja korištenja prostora uz navođenje transportnih koridora.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode

- A.2.1. Tehnološke nečistoće iz sakupljača direktno iz čistačke cijevi ispuštati u autocisternu.

Bioraznolikost

- A.2.2. U slučaju pojave i širenja invazivnih vrsta biljaka: *Abutilon theophrasti*, *Erigeron annuus*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Juncus tenuis*, *Veronica persica*, *Galinsoga parviflora*, *Lepidium virginicum*, *Solidago canadensis*, *Solidago gigantea*, *Conyza canadensis*, *Robinia pseudoacacia* te vrste roda *Reynoutria* (*Reynoutria japonica* i *Reynoutria x bohemica*), izvršiti njihovo uklanjanje (u skladu s aktualnim istraživanjima i saznanjima vezanim za suzbijanje invazivnih biljnih vrsta).

- A.2.3. U slučaju pronalaska invazivnih biljnih vrsta, izvršiti njihovo uklanjanje (u skladu s aktualnim istraživanjima i saznanjima vezanim za suzbijanje stranih invazivnih biljnih vrsta) na području radnog pojasa, prostora za smještaj mehanizacije i drugih radnih površina. Budući da iskopano tlo može sadržavati veliku količinu sjemenki invazivnih biljaka, obratiti pozornost na njegovo pravilno odlaganje. Nije dopušteno odlaganje iskopanog tla u prirodnim područjima ili u njihovoj neposrednoj blizini zbog opasnosti od njihovog širenja.

Krajobraz

- A.2.4. Vršiti redovito održavanje površina uz planirane zahvate.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Otpad

- A.2.5. Otpad od održavanja plinovoda predavati ovlaštenoj osobi.
A.2.6. Podatke o otpadu i gospodarenju otpadom dokumentirati kroz očeviđnike otpada i propisane obrasce.

NEKONTROLIRANI DOGAĐAJ

- A.2.7. Održavati pogonsku sigurnost plinovoda propisanim nadzorom i održavanjem te u skladu priznatih pravila struke.
A.2.8. Prihvatljiv rizik po osobe i njihovu imovinu u potencijalno kritičnim lokacijama postići primjenom sljedećih mjera, na stacionaži 3+400 (prelazak ceste D34 i blizina stambenih objekata), na stacionaži 17+300 (prelazak ceste i blizina stambenih objekata) i na stacionaži 36+000 (prelazak ceste i blizina stambenih objekata):
– kontinuirani obilazak kritičnih točaka plinovoda i provjera stanja,
– zabrana budućih gradnji na definiranim kritičnim točkama te jasno isticanje ograničenja korištenja prostora uz navođenje transportnih koridora,
– redovita provjera zaštite od korozije.

A.3. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

- A.3.1. U slučaju prestanka korištenja plinovoda, postojeće dijelove inertizirati te po potrebi ukloniti sve pripadajuće građevine.

- II. Nositelj zahvata PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, kako je to određeno ovim Rješenjem.**
- III. Nositelj zahvata PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim Rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- IV. Ovo Rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti Rješenja nositelj zahvata PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**

Važenje ovog Rješenja, na zahtjev nositelja zahvata PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim Rješenjem.

V. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

VI. Sastavni dio ovog Rješenja je sljedeći grafički prilog:

- pregledna karta planiranog zahvata.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, podnio je putem opunomoćenika i ovlaštenika Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, Zagreb, Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) 21. srpnja 2020. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš magistralnog plinovoda Slatina – Velimirovac DN 200/50 bar, Virovitičko-podravska i Osječko-baranjska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (KLASA: 350-02/20-02/2; URBROJ: 531-06-2-3-20-2 od 12. lipnja 2020. godine) o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom.
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/19-60/71; URBROJ: 517-05-2-2-20-8 od 3. travnja 2020. godine) da se provedbom planiranog zahvata ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Oikon d.o.o. iz Zagreba (i suradnici Dvokut-Ecro d.o.o. iz Zagreba i EKONERG d.o.o. iz Zagreba), kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/13-08/84; URBROJ: 517-03-1-2-20-23 od 30. listopada 2020. godine) i izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-351-02/13-08/139; URBROJ: 517-03-1-2-20-20 od 30. listopada 2020. godine). Studija je izrađena u svibnju 2020. godine, a dopunjena u siječnju 2021. godine. Voditelj izrade Studije je Željko Koren, dipl.ing.građ., dok je voditeljica izrade poglavlja Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu Medeja Pistotnik, mag.biol.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informirajući i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 6. kolovoza 2020. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš magistralnog plinovoda Slatina – Velimirovac DN 200/50 bar, Virovitičko-podravska i Osječko-baranjska županija (KLASA: UP/I-351-03/20-08/24; URBROJ: 517-03-1-20-2 od 31. srpnja 2020. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5.

Zakona o zaštiti okoliša 2. rujna 2020. godine (KLASA: UP/I-351-03/20-08/24; URBROJ: 517-03-1-2-20-12).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 13. listopada 2020. godine u Breznici Našičkoj, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cijelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti istih uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 8. siječnja 2021. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/20-08/24; URBROJ: 517-03-1-1-21-17), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/20-08/24; URBROJ: 517-03-1-1-21-181 od 8. siječnja 2021. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove Virovitičko-podravske županije i Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 5. veljače do 8. ožujka 2021. godine. Javni uvid u Studiju i ne-tehnički sažetak Studije javnost i zainteresirana javnost mogla je obaviti u službenim prostorijama Upravnog odjela za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove Virovitičko-podravske županije u Virovitici, Trg Ljudevita Patačića 1, te Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije u Osijeku, Europske avenije 11, svakim radnim danom u razdoblju od 8,00 do 14,00 sati. Javni uvid u ne-tehnički sažetak Studije javnost i zainteresirana javnost mogla je obaviti i u službenim prostorijama:

- Grada Slatine, Trg sv. Josipa 10, Slatina,
- Grada Orahovice, Franje Gavrančića 6, Orahovica,
- Općine Nova Bukovica, Trg dr. Franje Tuđmana 1, Nova Bukovica,
- Općine Čačinci, Trg kardinala Franje Kuharića 2, Čačinci,
- Općine Mikleuš, N.Š. Zrinskog 93, Mikleuš,
- Grada Našice, Trg dr. F. Tuđmana 7, Našice,
- Općine Feričanci, Trg Matije Gupca 3, Feričanci te
- Općine Đurđenovac, Ulica grada Vukovara 1, Đurđenovac.

Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Glas Slavonije“ 26. siječnja 2021. godine, na oglasnim pločama te na službenim internetskim stranicama Virovitičko-podravske i Osječko-baranjske županije te na objavnim pločama Grada Slatine, Grada Orahovice, Općine Nova Bukovica, Općine Čačinci i Općine Mikleuš (Virovitičko-podravska županija) te Grada Našice, Općine Feričanci i Općine Đurđenovac (Osječko-baranjska županija). U sklopu javne rasprave održano je javno izlaganje putem videokonferencije u četvrtak, 25. veljače 2021. godine s početkom u 11,00 sati, sukladno važećim epidemiološkim preporukama. Poveznica na videokonferenciju objavljena je na internetskim stranicama Virovitičko-podravske županije i Osječko-baranjske županije dana 19. veljače 2021. godine. Prema Izvješću Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije (KLASA: 351-03/21-06/1; URBROJ: 2158/1-16-03/06-21-13 od 12. ožujka 2021. godine) o održanoj predmetnoj javnoj raspravi, tijekom javnog uvida, kao i u knjigama primjedaba izloženim uz Studiju, nisu zaprimljene primjedbe, prijedlozi ili mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti.

Povjerenstvo je na drugoj sjednici održanoj 13. travnja 2021. godine putem videokonferencije u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš i ekološku mrežu, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i ekološku mrežu te predložilo mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: Predmetni zahvat odnosi se na izgradnju magistralnog plinovoda Slatina – Velimirovac DN 200/50 bar u početnoj stacionaži 0+000 km i završnoj stacionaži 47+713 km. Navedeni plinovod je planiran u sklopu skupine projekata osnovnog nacionalnog plinskog transportnog sustava (Plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske (2018. – 2027., 2017. – 2026., 2015. – 2024.). Trasa plinovoda duljine je 47 713 m te se planira položiti područjem Virovitičko-podravske županije (Grad Slatina, Općina Nova Bukovica, Općina Mikleuš, Općina Čačinci, Grad Orahovica) i područjem Osječko-baranjske županije (Općina Feričanci, Općina Đurđenovac, Grad Našice).

Početna točka plinovoda bit će u sklopu postojeće blokadno-ispuhivačke stanice Bakić koja je sastavni dio plinovoda Budrovac – Donji Miholjac DN 450/50 na području Grada Slatine, dok će se krajnja točka planiranog plinovoda nalaziti na postojećem plinskom čvoru (dalje u tekstu: PČ) Velimirovac, a u sklopu plinovoda Beničanci – Našice DN 300/50 bar. Na početnoj točki plinovoda će se ugraditi čistačka glava za potrebe čišćenja i održavanja cijevi plinovoda te blokadno-ispuhivačka stanica (dalje u tekstu: BS). Na isti način uredit će se i zadnja točka plinovoda u sklopu postojećeg PČ Velimirovac (stacionaži 47+713 km), gdje će se proširiti postojeći objekt s BS i odašiljačko-prihvatnom čistačkom stanicom (dalje u tekstu: OPČS). Trase plinovoda će se položiti dijelom u koridoru postojećih plinovoda: spojni plinovod BS Bakić – MRS Podravska Slatina DN 150/50 bar, Đurđenovac – Čačinci DN 100/50 bar i Velimirovac – Đurđenovac DN 150/50 bar, uz manja odstupanja. Budući plinovod spojiti će se na postojeće mjerno-reduksijske stanice (dalje u tekstu: MRS) priključnim plinovodima promjera DN 150 (6") postavljenim na mjestu starog ili neposredno uz stari priključni plinovod. Nakon izgradnje novog plinovoda, stari plinovod Velimirovac – Đurđenovac DN 150/50, na dijelu od MRS Čačinci do PČ Velimirovac prestat će s radom, ali na njemu nije predviđena nikakva intervencija u okviru ovog projekta. Transportni kapacitet plinovoda bit će 0,8 mlrd. m³/god. Na plinovodu je predviđena izgradnja novog objekta BS Čačinci na stacionaži 23+961. Na magistralnom plinovodu predviđene su dvije čistačke stanice: (1.) u sklopu proširenja postojećeg nadzemnog objekta BS Bakić na stacionaži 0+000 km i (2.) u sklopu proširenja postojećeg nadzemnog objekta PČ Velimirovac na stacionaži 47+713 km. Pri polaganju plinovoda, na 55 lokacija os prolazi u blizini do 30 m od izgrađenih objekata, od kojih se dva objekta nalaze na udaljenosti manjoj od 5 m te prolazi preko dva izgrađena objekta. Radi se o srušenoj kući na stacionaži 3+410 km i pomoćnom objektu na stacionaži 41+285 km.

Od početne točke, objekta BS Bakić, trasa plinovoda položena je uglavnom u smjeru sjever-jugoistok. Od početne točke do stacionaže 3+000 km prolazi uglavnom poljoprivrednim područjem. Na stacionaži 2+000 km je priključak za MRS Podravska Slatina, duljine 920 m. Na stacionaži 2+060 km planirana trasa plinovoda skreće prema jugoistoku i križa se s državnom cestom (obilaznicom Slatine) koja nosi oznaku D2. Na stacionaži 3+380 km planirana trasa plinovoda križa se s Ulicom Vladimira Nazora koja nosi oznaku D34. Planirana trasa prolazi paralelno s cestom D2, a na stacionaži 3+780 km križa se s povremenim vodotokom. Na stacionaži 4+185 km planirana trasa plinovoda križa se s Ulicom Nikole Šubića Zrinskog te nastavlja dalje prema jugoistoku kroz poljoprivredne površine. Na stacionaži 5+564 km prelazi vodotok. Nakon prelaska vodotoka, planirana trasa plinovoda skreće prema istoku i na stacionaži 5+682 km križa se s obilaznicom Slatine koja nosi oznaku D2. Na stacionaži 6+180 km trasa se približava željezničkoj pruzi I. reda s kojom prolazi paralelno sve do stacionaže 10+000 km. Nadalje, planirana trasa skreće lagano prema istoku kako bi zaobišla naselje Nova Bukovica. Na stacionaži 11+280 km planirana trasa križa se sa županijskom cestom koja nosi oznaku Ž4045 i odvodnim kanalom uz cestu. Nakon što je zaobišla naselje Nova Bukovica, planirana se trasa ponovno približava željezničkoj pruzi I. reda, s kojom se vodi paralelno sve do stacionaže 20+750 km. Na području obuhvata Općine Nova Bukovica planirana trasa plinovoda uglavnom prolazi kroz

poljoprivredne površine. Nadalje prema jugoistoku, planirana trasa i dalje prati željeznicu. Na području obuhvata naselja Mikleuš, planirana trasa plinovoda se na stacionaži 17+335 km križa sa županijskom cestom koja nosi oznaku Ž4038. Trasa nastavlja dalje prema jugoistoku kroz poljoprivredne površine. Na stacionaži 20+015 km planirana trasa plinovoda križa se s rijekom Voćinska. Nadalje, trasa skreće prema jugu i na stacionaži 20+790 km križa se s željezničkom prugom I. reda. Na stacionaži 24+331 km priključak je za MRS Čačinci, a priključni plinovod DN 150/50 km dugačak je 438 m i prolazi poljoprivrednom površinom. Predviđen je novi objekt BS Čačinci. Nadalje, planirana trasa plinovoda prolazi kroz poljoprivredne površine. Na stacionaži 25+423 km križa se s potokom Krajna nakon čega prelazi na područje Grada Orahovice i proizvodno-poslovnu zonu. Dalje prema jugoistoku, planirana trasa prolazi kroz poljoprivredne površine i na stacionaži 26+460 km križa se s državnom cestom koja nosi oznaku D2. Planirana trasa plinovoda prati navedenu prometnicu sve do stacionaže 28+630 km kad skreće malo istočnije kako bi se što više izbjeglo građevinsko područje naselja Orahovica. Na stacionaži 28+700 km nalazi se priključak za MRS Orahovica. Na stacionaži 29+680 km planirana se trasa križa s Ulicom Ante Starčevića koja nosi oznaku Ž4030, a na stacionaži 30+315 km s lokalnom cestom koja nosi oznaku L40078. Sve do stacionaže 34+000 km trasa prolazi kroz poljoprivredne površine. Planirana trasa prelazi na područje obuhvata Općine Feričanci. Na stacionaži 36+080 km križa se s Kolodvorskog ulicom koja nosi oznaku Ž4058. Dalje prema istoku, na stacionaži 36+334 km nalazi se priključak za MRS Feričanci. Nakon prolaska iste, planirana trasa prelazi u područje obuhvata Općine Đurđenovac. Nakon prolaska kroz poljoprivredne površine u naselju Đurđenovac na stacionaži 40+680 km križa se s Ulicom Vladimira Nazora koja nosi oznaku Ž4075. Na stacionaži 41+117 km planirana trasa križa se s potokom Bukovik. Prolazeći kroz poljoprivredne površine na stacionaži 42+115 km križa se s Ulicom Ivana Meštirovića, na stacionaži 42+200 km sa željezničkom prugom R202 od značaja za regionalni promet nakon koje se na stacionaži 42+325 km nalazi priključak za MRS Đurđenovac. Nadalje, planirana trase se na stacionaži 43+000 km križa s Ulicom Ivana Gundulića koja nosi oznaku Ž4075. Planirana trasa prolazi uz gospodarsku šumu i na stacionaži 45+965 km križa se s cestom koja nosi oznaku D53. Prema istoku planirana trasa plinovoda prolazi kroz poljoprivredne površine i na stacionaži 47+713 km dolazi do PČ Velimirovac koji se proširuje s BS i OPČS. Prije izgradnje plinovoda, odnosno kopanja rova, na terenu se uspostavlja radni pojas. Radnim pojasom smatra se uređeni prostor na kojem je uklonjeno raslinje te koji je poravnat i osposobljen za potrebe nesmetane i sigurne izgradnje plinovoda, odnosno kopanja rova. Glavne metode polaganja cjevovoda su metoda polaganja cjevovoda u pripremljeni rov na lokacijama na kojima je moguć pristup s površine i polaganje u pripremljeni rov na mjestu križanja trase s vodotocima. Na mjestu križanja s državnim cestama i željezničkom prugom primijeniti će se metoda podzemnog polaganja cjevovoda bez iskopa rova (navođeno bušenje).

Predmetni zahvat obuhvaćen je područjem primjene prostornih planova regionalne razine: Prostornim planom Virovitičko-podravske županije (uključivo VII. Izmjene i dopune Prostornog plana Virovitičko – podravske županije i Prostornim planom Osječko-baranjske županije te prostornim planovima lokalne razine na području Osječko-baranjske županije (Prostornim planom uređenja Grada Našica, Prostornim planom uređenja Općine Mikleuš, Prostornim planom uređenja Općine Čačinci, Prostornim planom uređenja Općine Feričanci i Prostornim planom uređenja Općine Đurđenovac) i prostornim planovima lokalne razine na području Virovitičko-podravske županije (Prostornim planom uređenja Grada Slatine, Prostornim planom uređenja Grada Orahovice, Prostornim planom uređenja Općine Nova Bukovica, Urbanističkim planom uređenja Grada Slatine, Urbanističkim planom uređenja Lipik, Slatina i Urbanističkim planom uređenja Poduzetničke zone Orahovica).

Trasa planiranog plinovoda od stacionaže 0+000 do 0+870 prolazi III. zonom sanitарне заštite izvorišta Medinci, prema Odluci o zaštiti izvorišta Medinci („Službeni glasnik Virovitičko-podravske županije“, broj 06/13). Trasa plinovoda udaljena je oko 3,7 km jugozapadno od granice II. zone sanitарне zaštite, te oko 4 km jugozapadno od granice I. zone sanitарне zaštite, odnosno najbližeg zdenca. Trasa planiranog magistralnog plinovoda od stacionaže 25+515 do 33+245 prolazi III. zonom sanitарне zaštite izvorišta Fatovi i Klanac, prema Odluci o zaštiti izvorišta Fatovi i Klanac („Službeni glasnik Virovitičko-podravske županije“, broj 06/15). Trasa plinovoda udaljena je oko 615 m istočno od I. i II. zone sanitарне zaštite te oko 625 m istočno od najbližeg zdenca. Trasa planiranog plinovoda na području Općine Feričanci i Đurđenovac od stacionaže 37+750 do 45+950 prolazi III. zonom sanitарне zaštite za čije izvorište/crpilište nije donesena Odluka o zonama sanitарne zaštite. Iako za crpilište Đurđenovac nije donesena Odluka o zonama sanitарne zaštite, zone sanitарne zaštite ucrtane su u Prostornom planu Osječko-baranjske županije i Prostornom planu uređenja Općine Đurđenovac te je crpilište obuhvaćeno u Novelaciji Plana razvijka vodoopskrbe Osječko-baranjske županije (prosinac 2011. godine) i za isto je donesen prijedlog granica zona sanitарne zaštite. Trasa plinovoda udaljena je oko 110 m južno od granice I. i II. zone sanitарne zaštite (nije posebno definirana I. zona već su I. i II. zona izjednačene) te oko 340 m južno od najbližeg zdenca. Trasa planiranog plinovoda na području Općine Đurđenovac i Grada Našica od stacionaže 44+275 do 47+713 prolazi III. zonom sanitарне zaštite izvorišta Velimirovac prema Odluci o zaštiti izvorišta Velimirovac (Županijski glasnik Osječko-baranjske županije 13/18). Trasa plinovoda udaljena je oko 930 m sjeverno od granica I. i II. zone sanitарне zaštite, te oko 935 m sjeverno od lokacije najbližeg zdenca. Unutar tijela podzemne vode Istočna Slavonija - sliv rijeke Drave i Dunava, u kojem se nalazi većinski dio trase magistralnog plinovoda Slatina-Velimirovac DN 200/50 (od stacionaže 4+300 km do krajnje točke), područje doline Drave ispunjeno je aluvijalnim naslagama unutar kojih je formiran vodonosnik međuzrnske poroznosti. Površina sliva iznosi 2 352 km² te se prostire od sjevernih obronaka Papuka i Krndije do rijeke Drave sjeverno. Na prostoru zahvata postoji velika vjerojatnost od poplava na početku same trase pa do stacionaže 1+252 km. Prema provedbenom planu obrane od poplava, područje obuhvata zahvata pripada Sektoru B, Dunav i Donja Drava, Branjeno područje 34: Međudržavne rijeke Drava i Dunav na područjima malih slivova Baranja, Vuka, Karašica-Vučica i Županijski kanal (Hrvatske vode, ožujak 2014. godine). Područje zahvata djelomično se nalazi u području koje je u značajnom riziku od poplava. Promatrano područje nalazi se u području malog sliva Karašica – Vučica. Trasa zahvata obuhvaća 21 površinsko vodno tijelo koje se direktno ili indirektno preko Karašice i Vučice ulijevaju u Dravu. Plinovod prelazi područje tekućica koje prema ekotipu pripadaju u kategoriju „Nizinske male tekućice s šljunkovito valutičastom podlogom (2B)“, „Nizinske male tekućice s glinovito pjeskovitom podlogom (2A)“ i u „Nizinske srednje velike i velike tekućice“. U skladu s relevantnom odlukom o određivanju osjetljivih područja na području Republike Hrvatske, područje zahvata nalazi se u području Dunavskog sliva Republike Hrvatske što ga čini osjetljivim područjem. Tijekom izvođenja radova mogući su kratkotrajni utjecaji na vodna tijela uslijed manipulacije gorivima i mazivima za potrebe građevinske mehanizacije te nekontrolirani događaji u slučaju da se organizaciji gradilišta ne pristupi u skladu s pravilima gradnje. Tijekom izgradnje plinovoda dolazi do kontakta s površinskim vodama na 13 lokacija, a prijelaz preko istih vršit će se prekopom. Tok vode usmjerit će se u izgrađeni zaobilazni manji vodotok koji se, kao i samo korito vodotoka, vraća u prvobitno stanje. Negativan utjecaj na vodni režim i na ostale elemente hidromorfološkog stanja vodnih tijela površinskih voda se ne očekuje. Negativni utjecaj na ostale pokazatelje ocjene ekološkog stanja vodnih tijela površinskih voda (biološke elemente kakvoće, fizikalno kemijске pokazatelje, specifične onečišćujuće tvari), uz pridržavanje propisanih mjera zaštite voda, se ne očekuje. Izgradnjom plinovoda poštivat će se zabrane navedene predmetnim Odlukama o zaštiti izvorišta, te u tom slučaju neće doći do

negativnog utjecaja na podzemne vode, odnosno na stanje vodnih tijela podzemne vode. Tijekom izgradnje plinovoda ne očekuje se negativan utjecaj na podzemne vode u zonama sanitарне zaštite, uz primjenu svih mјera zaštite na radu i zaštite okoliša. Negativni utjecaji mogući su u slučaju nepoštivanja propisanih mјera i pojedinih radnih postupaka tijekom građenja. Tijekom korištenja plinovoda moguć je negativan utjecaj na stanje vodnih tijela uslijed pojave visokih voda i plavljenja BS Bakić. Uz primjenu propisanih mјera zaštite voda ne očekuje se negativan utjecaj na stanje površinskih vodnih tijela. Planirana trasa plinovoda nalazi se na području dva vodna tijela podzemne vode: CDGI_21_Legrad – Slatina i CDGI_23_Istočna Slavonija – sliv Drave i Dunava. Za oba vodna tijela ukupno stanje je procijenjeno kao dobro. Tijekom rada plinovoda ne očekuju se negativni utjecaji na podzemne vode. Negativan utjecaj na podzemne vode moguć je jedino uslijed nekontroliranog događaja, no uz primjenu svih mјera zaštite se ne očekuju se nekontrolirani događaji.

U kategorijama korištenja zemljišta najzastupljenije su poljoprivredne površine koje zauzimaju 1 565,36 ha površine od čega su 1 270,20 ha oranica koje imaju i najveće značenje na ovom području. Prema dostupnim podacima, na predmetnom području se nalazi 1 565,36 ha registriranih poljoprivrednih parcela, od čega se 1 020,05 ha odnosi na oranice na kojima se odvija najveći dio poljoprivredne proizvodnje te 91,52 ha na voćnjake. Ostale kategorije zauzimaju gotovo neznatnu površinu. S obzirom na bonitetne kategorije zemljišta, prema trenutno važećim županijskim prostornim planovima, na predmetnom području nema P1 kategorije (osobito vrijedno obradivo tlo), a P2 kategorija (vrijedno obradivo zemljište) zauzima 27,32 % ukupne površine, odnosno 522,84 ha. Glavni očekivani negativni utjecaji na tlo i poljoprivredno zemljište tijekom izgradnje zahvata mogu se definirati kao: privremena i/ili trajna prenamjena tla; narušavanje zemljišnog pokrova; privremeni negativan utjecaj na kvalitetu i ekološku funkciju tla u vremenu izgradnje plinovoda; onečišćenje tla uslijed emisije tekućih i štetnih tvari, teških metala i krutih čestica; gubitak trajnih nasada i šumskih površina unutar zone utjecaja (radni pojas i zaštitni koridor). privremeni gubitak proizvodnosti na području radnog pojasa. Tijekom korištenja zahvata najbitniji utjecaj je nemogućnost poljoprivredne proizvodnje kultura koje imaju korijen dublji od 1 m i za koje je potrebna obrada tla dublja od 0,5 m. Navedene negativne utjecaje moguće je značajno smanjiti pridržavanjem adekvatnih mјera zaštite tla i poljoprivrednog zemljišta, kako bi se smanjio negativan utjecaj na trajne nasade. Očekivani gubitak, odnosno privremena prenamjena i oštećenje zemljišta izgradnjom planiranog zahvata iznosit će 66,36 ha, od čega se 13,20 ha površine odnosi na vrijedno obradivo zemljište, odnosno P2 kategoriju. Trajno će se prenamjeniti 0,27 ha tla na kojem će se izgraditi objekti OPČS Bakić i BS Čačinci te proširiti postojeći objekt plinskog čvora Velimirovac s BS i OPČS. Prema Arkod izvoru radni pojas obuhvaća 41,36 ha poljoprivrednih površina od kojih je najveći dio oranica (85,43%) i voćnjaka (9,23%) koji će biti trajno prenamjenjeni. Uz primjenu predviđenih mјera zaštite, utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište ocjenjuje se prihvatljivim.

Tijekom izgradnje magistralnog plinovoda moguć je utjecaj na zrak uslijed raznošenja prašine s prostora gradnje te emitiranja onečišćujućih tvari koje nastaju izgaranjem goriva u motorima strojeva i vozila koji se koriste za izgradnju plinovoda. Navedene emisije su lokalnog karaktera i ograničenog trajanja. Plinovodni sustav je zatvorena tehnološka cjelina te se emisije tijekom korištenja svode na fugitivne emisije i manje emisije tijekom čišćenja i ispitivanja plinovoda. Te su emisije povremene i vremenski ograničene te je njihov utjecaj na kvalitetu zraka zanemariv.

S obzirom da se u slučaju planiranog zahvata radi o zatvorenom sustavu te da nema novih nadzemnih objekata već samo proširenje BS Bakić, proširenje PČ Velimirovac i spajanje na postojeće MRS, ne očekuju se utjecaji na klimatske promjene. Emisije stakleničkih plinova zbog

fugitivnih emisija metana na već postojećim MRS su zanemarive. Također, ne očekuje se utjecaj klimatskih promjena na rad plinovoda.

Analizom **bioraznolikosti** šireg područja planiranog zahvata, prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa Republike Hrvatske (dalje u tekstu: NKS), prevladavaju kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom (NKS kod I.) s udjelom oko 70%. Najviše su zastupljeni mozaici kultiviranih površina (NKS kod I.2.1.). Prema dostupnim podacima, na razmatranom širem području smještaja planirane trase plinovoda (unutar 1 km udaljenosti od zahvata) zabilježeno je 8 biljnih vrsta navedenih u Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske, od čega je 6 vrsta strogo zaštićeno prema Zakonu o zaštiti prirode. Zoogeografski, područje pripada subalpsko-panonskom i srijemskom dijelu nizinskog pojasa europskog potpodručja. Najveće površine unutar šire zone utjecaja zahvata zauzimaju poljoprivredne površine te će prisutne životinjske vrste često biti vezane uz njih. Na tom području moguće je očekivati 14 vrsta sisavaca od kojih je 9 strogo zaštićenih vrsta. S obzirom na blizinu Područja očuvanja značajnih za ptice ribnjaci Grudnjak i Našice te Srednji tok Drave i Papuk, uz ostale vrste, moguće je očekivati i 19 strogo zaštićenih vrsta ptica. Također je prisutno i 17 vrsta strogo zaštićenih riba, 5 vrsta vodozemaca, 5 vrsta beskrležnjaka te jedna vrsta gmazova. Za vrijeme izgradnje planiranog plinovoda doći će do izravnog utjecaja na staništa i biljne vrste gubitkom površina pod prirodnom vegetacijom duž trase i predviđenog radnog pojasa. U sklopu pripreme terena za ukapanje cjevovoda, formira se radni pojas koji zahtijeva potpuno uklanjanje vegetacije te uklanjanje i odlaganje na stranu površinskog sloja humusa. Za polaganje plinovoda u području šikara, livada i obradivih površina planiran je radni pojas širine 14 m (5 + 9 m), a u šumskim područjima 12 m (5 + 7 m). Nakon završetka izgradnje, tijekom korištenja trajno se održava koridor širine 10 m (5 + 5 m) unutar kojeg nije dopuštena sadnja nasada čije je korijenje dublje od 1 m i obrada zemljišta dublja od 0,5 m. Unutar zone utjecaja 9 m desno i 5 m lijevo od osi trase plinovoda, 73% staništa obuhvaća aktivne i zapuštene poljoprivredne površine (NKS kod I.), dok se oko 7% odnosi na šumska staništa. Među navedenim rijetkim i ugroženim stanišnim tipovima, zahvaćene će biti male površine šumskih staništa (E). Ukupni gubitak šumskih staništa iznosit će oko 1 ha. Također će biti zahvaćene i vrlo male površine travnjačkih staništa mezofilnih livada košanica Srednje Europe (C.2.3.2.) i nitrofilni pašnjaci i livade-košanice nizinskog vegetacijskog pojasa (C.2.4.1.) te tršćaci, rogoznici, visoki šiljevi i šaševi (NKS A.4.1.) uz vodotoke i kanale. Održavani koridor se kosi po potrebi kako bi se spriječio razvoj vegetacije šuma i šikara. Stoga će na području održavanog koridora gubitak šumskih staništa biti dugoročan, dok je obnova nešumske, odnosno travnjačke vegetacije moguća nakon izgradnje. Sukladno navedenom, utjecaj na bioraznolikost je prihvatljiv uz primjenu predviđenih mjera zaštite.

Najbliža **zaštićena područja** temeljem Zakona o zaštiti prirode su spomenici parkovne arhitekture na području grada Slatine – park iza zgrade Skupštine te pojedinačno stablo mamutovca unutar parka. Navedena zaštićena područja su udaljena oko 1,6 km jugozapadno od planirane trase plinovoda te se nalaze izvan zone njegovog utjecaja. Na širem području zahvata (unutar područja širine 10 km od osi trase) te izvan njegovog utjecaja nalaze se: regionalni park Mura-Drava, park prirode Papuk, park šuma Jankovac te park oko dvorca u Našicama zaštićen u kategoriji spomenika parkovne arhitekture. Zbog udaljenosti i karakteristika zahvata ne predviđa se mogućnost negativnog utjecaja tijekom izgradnje, rada i održavanja plinovoda na navedena zaštićena područja.

Planirani obuhvat zahvata prolazi područjem **ekološke mreže**, područjem očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001329 Potoci oko Papuka na kojem su zabilježene sljedeće ciljne vrste i staništa: područje za vidru (*Lutra lutra*), područje za očuvanje potočnog raka (*Austropotamobius torrentium*), područje za očuvanje potočne mrene (*Barbus balcanicus*), područje za očuvanje obične lisanke (*Unio crassus*) te Vodni tokovi s vegetacijom

Ranunculion fluitantis i Callitricho-Batrachion (3260). Kao metoda izgradnje plinovoda predviđen je prekop kao metoda prelaska trase plinovoda preko Vojlovice i Voćinske rijeke (papučkih potoka) odnosno područja ekološke mreže. Pri tome su prepoznati mogući negativni utjecaji poput trajne ili privremene promjene staništa u koritu, privremenih promjena kvalitete vode i stanišnih uvjeta (na primjer: zamućenjem), a ako bude potrebna izvedba zaobilaznog toka i preusmjeravanje vode, privremeno će dio korita ostati bez vode. Radi se o malim površinama povoljnih staništa za ciljne vrste i potencijalno maloj površini ciljnog staništa te je utjecaj ocijenjen prihvatljivim. S obzirom na to da se nakon izgradnje plinovoda uspostavlja normalni protok, neće doći do trajnih promjena hidroloških prilika, dok je trajne promjene staništa u koritu moguće umanjiti ograničavanjem radova na minimalan potreban obuhvat. Utjecaj na staništa u vodotoku užvodno i nizvodno od mesta iskopa rova u slučaju izvedbe zaobilaznog toka je privremen (nekoliko dana koliko bi trajali radovi), nakon čega je također moguća obnova staništa. Eventualne promjene stanišnih uvjeta zbog zamućenja, buke ili vibracija za vrijeme izvedbe prekopa su privremene i kratkotrajne. Korištenjem plinovoda i održavanjem trase očekuju se utjecaji u vidu trajne promjene staništa na području održavanog koridora te uz nemiravanja bukom, npr. vidre ako je prisutna u zoni utjecaja. Buka tijekom održavanja je povremeni utjecaj malog intenziteta, a s obzirom na blizinu željezničke pruge i obrađivanih poljoprivrednih površina predstavlja vrlo malen doprinos postojećim utjecajima na lokacijama prijelaza preko vodotoka. Procjena značajnosti utjecaja zahvata pokazala je da utjecaji na ciljne vrste i ciljno stanište područja ekološke mreže neće biti značajno negativni, uz primjenu predloženih mjera ublažavanja štetnih posljedica zahvata na ekološku mrežu i primjenu mjera zaštite. Najizraženiji utjecaji su ocijenjeni kao umjereni negativni i prihvatljivi, s obzirom da su prepoznati kao prostorno i/ili vremenski ograničeni, odnosno mogu se umanjiti primjenom mjera ublažavanja štetnih posljedica zahvata i mjera zaštite okoliša predloženih Studijom. Sukladno navedenom, utjecaj zahvata na ciljne vrste i ciljne stanišne tipove ocijenjen je kao umjereni negativan tijekom svih faza izvedbe i korištenja zahvata. Trajan gubitak staništa i privremene promjene kvalitete staništa na području ekološke mreže nisu značajne, ne očekuje se značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove te cjelovitost područja ekološke mreže, te je navedeni utjecaj prihvatljiv uz primjenu predloženih mjera ublažavanja i zaštite okoliša. Gledajući skupne utjecaje na ovom području ekološke mreže iz perspektive planiranog zahvata, u razmatranje su ponajprije uzeti postojeći i planirani zahvati koji se nalaze na području ekološke mreže te širem području planiranog plinovoda. Trasa planiranog plinovoda, na prelasku preko Vojlovice i Voćinske rijeke (papučkih potoka), prati postojeću željezničku prugu regionalnog značaja Dalj – Varaždin. Od cestovne infrastrukture, na širem području prelaska predmetnog plinovoda preko potoka, nalaze se brza državna cesta D2 i županijska cesta koja se prostire paralelno s Vojlovicom do Slatinskog Drenovca. Sjeverno od trase plinovoda Slatina-Velimirovac predviđen je mogući alternativni koridor (trasa) ceste D2, čime bi postojeća prešla u kategoriju županijske ceste. S obzirom na značajke samostalnih utjecaja izgradnje plinovoda Slatina-Velimirovac, koji su uz primjenu svih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja prostorno i vremenski ograničeni, te s obzirom na činjenicu da će se plinovod protezati uz već postojeću linjsku infrastrukturu (željezničku prugu), ne očekuje se značajan doprinos planiranog plinovoda skupnom utjecaju s navedenim zahvatima. Energetsku infrastrukturu na širem području zahvata čine dva postojeća dalekovoda od 110 kV i 35 kV te planirani dalekovod 400 kV Ernestinovo-Žerjavinec, koji će prolaziti sjevernim dijelom Županije u dužini od oko 78,3 km. Trase navedenih dalekovoda prolaze rubnim dijelom područja ekološke mreže. Skupni utjecaji planiranog plinovoda s navedenim dalekovodima se očituju u vidu promjene staništa zbog formiranja i održavanja infrastrukturnog koridora. Međutim, uzimajući u obzir udaljenost, rubni smještaj dalekovoda u odnosu na područje ekološke mreže te prostorno i vremenski ograničene utjecaje vezane uz izgradnju plinovoda, doprinos skupnim utjecajima nije značajan. Izuzev dalekovoda, od

energetskih sustava planiran je manji lokalni plinovod koji se razdvaja u blizini Vojlovice. Pri tome se jedna dionica prostire uz papučke potoke i već spomenutu postojeću županijsku cestu te spaja Čaćince i Slatinski Drenovac, dok druga prelazi preko Vojlovice i Voćinske rijeke te se nastavlja prema Slatini. Moguć je skupni utjecaj u vidu gubitka manjeg dijela staništa te u slučaju nezgode tijekom korištenja (rada) na jednom od objekata. Kako bi se prepoznati rizik u najvećoj mjeri umanjio, nužno je redovito održavanje svih objekata prema najvišim profesionalnim standardima. Uz ove prepostavke, nisku procijenjenu vjerojatnost akcidenta velikih razmjera, te vremenski kratkotrajno zauzeće vrlo malih površina moguće je isključiti značajan skupni utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Prema podacima Ministarstva od 29. listopada 2020. godine, vezanim za zahvate koji su planirani (odobreni) ili izgrađeni nakon donošenja Uredbe o ekološkoj mreži 2013. godine, sljedeći zahvati presijecaju područje ekološke mreže u blizini planiranog plinovoda: Planirani zahvat „Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i povezivanje ciljanih korisnika unutar tijela javne uprave sa suvremenom elektroničkom i komunikacijskom infrastrukturom sljedeće generacije“, Projekt poboljšanja vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Orahovica i Čaćinci, Odvodnja u uređaj za pročišćavanje otpadnih voda naselja Bokane i Čeralije te Rekonstrukcija dijela ŽC4253 dionica Slatinski Drenovac – Jankovac – granica Virovitičko-podravske županije. Budući da će navedeni zahvati pratiti postojeće prometnice neće uzrokovati gubitak ciljnih stanišnih tipova, kao ni gubitak staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže. Uz prethodno navedeno i primjenu svih mjera te nisku vjerojatnost akcidenta velikih razmjera isključuje se značajno skupno djelovanje zahvata s izgradnjom planirane trase plinovoda na ciljeve očuvanja i obilježja ekološke mreže. Uz primjenu svih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanje negativnih utjecaja na ekološku mrežu, utjecaj planiranog zahvata je jednak samostalnom utjecaju zahvata na ekološku mrežu.

*Prema Krajobraznoj regionalizaciji Republike Hrvatske prema prirodnim obilježjima (Bralić, 1995.) predmetni zahvat smješten je unutar dvije krajobrazne jedinice: Bjelovarsko-moslavački prostor i Panonska gorja. U površinskom pokrovu na užem području zahvata dominiraju antropogene površine, odnosno agrarni krajolik, od kojih najznačajniji udio čine mozaici različitih načina poljoprivrednog korištenja i nenavodnjavane obradive površine. Poljoprivredne parcele unutar mozaika poljoprivrednih površina su uglavnom pravilnih, izduženih, geometrijskih oblika i različitih orijentacija. Južno od predmetnog zahvata prevladavaju prirodne površine bjelogorične šume lužnjaka i graba te prijelazna šumska područja. Tijekom pripreme i izgradnje doći će do izravnog utjecaja na fizičku strukturu **krajobraza** trajnim uklanjanjem niskog i visokog raslinja na području budućeg plinovoda. S obzirom na to da rasa prolazi uglavnom kroz poljoprivredne površine i da je ista prirodna vegetacija prisutna na širem području zahvata, njezin gubitak neće biti od veće važnosti. Promjene u fizičkoj strukturi krajobraza i načinu korištenja zemljišta, neće dovesti do izravnih promjena u karakteru krajobraza tijekom korištenja zahvata, budući da će plinovod cijelom svojom dužinom biti ukopan u zemlju i izgrađen kao zatvoreni tehnološki sustav. Zbog svega navedenog planirani zahvat neće biti vizualno izložen te se uz provođenje mjera zaštite okoliša ne očekuje negativan utjecaj na krajobraz.*

Buka tijekom izgradnje plinovoda je privremena i ovisit će o razmještaju i tipu zvučnih izvora (građevinskih strojeva i vozila), te o intenzitetu i načinu izgradnje, kao i o prikladnom odabiru transportnih ruta. Tijekom korištenja plinovod nije izvor buke a budući da nije planirana izgradnja dodatnih mjerno-reduksijskih stanica, promjena razina buke u okolišu se ne očekuje. Buka se može pojaviti tijekom ispuhivanja plinovoda na lokacijama nadzemnih objekata, blokadno-ispuhivačkih stanica (BS Bakić i PČ/BS Velimirovac). Trajanje ispuhivanja može iznositi najviše dva sata. Takve situacije predstavljaju nepredviđene pojave te nisu mjerodavne za ocjenu

utjecaja plinovoda. Sukladno navedenom, provedbom planiranog zahvata ne očekuje se prekoračenje propisanih razina buke u prostoru.

Otpad koji će nastajati tijekom izgradnje će se odvojeno sakupljati po vrstama. Za odvoz i zbrinjavanje/oporabu pojedinih vrsta otpada bit će angažirani ovlaštene osobe. Prilikom održavanja vozila, strojeva i građevinske mehanizacije nastajat će određene količine otpadnog ulja i zauljenog otpada, koje će se predavati ovlaštenoj osobi. Unatoč posebnoj pažnji koja će se posvetiti snabdijevanju mehanizacije gorivom, kao i pri manipulaciji novim i otpadnim uljima, moguća su eventualna proljevanja ili curenja. U tom slučaju provest će se iskop i odvoz onečišćene zemlje putem ovlaštene osobe na zbrinjavanje. Tijekom radova na izgradnji nastajat će i miješani komunalni. Uglavnom se očekuje staklena i PET ambalaža, papirnata i plastična ambalaža, rukavice ta ostala odjeća i obuća, uredski otpad i slično. Tijekom korištenja zahvata očekuje se nastanak otpada od održavanja, koji će se sastojati od metalnog otpada te otpadne ambalaže od papira i kartona. Usljed čišćenja plinovoda, povremeno je moguće nastanak manjih količina koji pripada kategoriji otpada od pročišćavanja i transporta prirodnog plina. Sukladno navedeno, adekvatnim gospodarenjem otpadom nastalim tijekom izgradnje i korištenja zahvata te pridržavanjem propisanih mjera zaštite okoliša, predmetno opterećenje okoliša bit će svedeno na minimum.

Kod građevinskih radova za osiguranje potrebnog osvjetljenja kao i kod stalne rasvjete samog zahvata, potrebno je koristiti ekološki prihvatljive svjetiljke. S obzirom na to da planirani zahvat prolazi većinom na određenoj udaljenosti od naseljenih područja ili uz njih, problemi svjetlosnog onečišćenja vezani su uz već postojeću prometnu i gradsku infrastrukturu. Rasvjeta je previđena na pojedinačnim lokacijama samog zahvata te uz upotrebu ekološki prihvatljivih svjetiljki nema značajnijeg utjecaja.

Trasa magistralnog plinovoda Slatina – Velimirovac prolazi u kulturno-povijesnom smislu vrlo bogatim krajem, no na trasi magistralnog plinovoda nisu dokumentirani arheološki lokaliteti, niti kulturno-povijesna dobra ostalih kategorija. Kako nepostojanje površinskih nalaza ne znači nužno i nepostojanje nalazišta, moguće je otkrivanje novih lokaliteta tijekom samih zemljanih radova. Iz tog razloga, tijekom izvođenja radova predviđen je stalan arheološki nadzor te obustavljanje radova ukoliko se nađe na do tada nepoznato arheološko nalazište za koje je potrebno obavijestiti nadležni konzervatorski odjel. Sukladno navedenom, predmetni zahvat je prihvatljiv za kulturno-povijesnu baštinu.

Utjecaji na šume i šumarstvo očituju se u privremenom zauzimanju površina pod šumom tijekom izgradnje koje se nalaze u radnom pojasu plinovoda (1,42 ha), uslijed uklanjanja sve šumske vegetacije i prenamijene u uređajni razred „neobraslo neproizvodno zemljište“ a koje će se nakon prestanka rada plinovoda, vratiti u prvobitno stanje odnosno šumski fond. Ukupna vrijednost općekorisnih funkcija šuma zauzete površine 1,42 ha, iznosi 247.635 bodova, od čega državne šume čine oko 0,83 ha s ukupnom vrijednošću općekorisnih funkcija šuma od 201.110 bodova, a privatne šume oko 0,59 ha (od čega 0,36 ha neuređene) s ukupnom vrijednošću općekorisnih funkcija šuma od 46.525 bodova. Sukladno propisima, šume na trasi predmetnog zahvata svrstane su većinom u IV. stupanj, odnosno mali stupanj ugroženosti, dok je manji dio šuma svrstan u III. (umjeren) stupanj ugroženosti od požara. Nakon završetka izgradnje, tijekom korištenja trajno se održava koridor širine 10 m (5 + 5 m) unutar kojeg nije dopuštena sadnja nasada čije je korijenje dublje od 1 m i obrada zemljišta dublja od 0,5 m. Unutar zone utjecaja 9 m desno i 5 m lijevo od osi trase plinovoda trajni gubitak šumskega staništa iznosit će oko 1 ha. Negativni utjecaji koji se mogu javiti tijekom korištenja očituju se najprije u slučaju pojave akcidentnih situacija koje mogu rezultirati nastankom požara. S obzirom na to da je struktura šuma na području radnog pojasa manje vrijedna s gospodarskog aspekta, ali i zbog linijske prirode zahvata, utjecaj je prihvatljiv uz poštivanje propisanih mjera zaštite.

Trasa plinovoda prostire se kroz osam ustanovljenih lovišta. S obzirom na uvjete u kojima divljač obitava, predmetna lovišta su svrstana u kategoriju nizinskih lovišta te u njima obitavaju glavne vrste divljači: Jelen obični (*Cervus elaphus L.*), Srna obična (*Capreolus capreolus L.*), Svinja divlja (*Sus scrofa L.*), Zec obični (*Lepus europaeus Pall.*) i Fazan obični (*Phasianus colchicus Pall.*). Tijekom izvođenja radova (iskolčavanje trase, građevinski radovi i sl.) postojat će privremeni negativni utjecaj od kretanja/buke i svjetlosnog onečišćenja koje može uz nemiravati divljač, a osobito ako se izvodi za vrijeme reproduksijskog ciklusa. Moguća je potreba za izmještanjem lovnotehničkih objekata (čekići i hraništa). Izgradnjom plinovoda i njegovim korištenjem neće doći do negativnog utjecaja na divljač i lovstvo kao niti do gubitka lovnotprodiktivne površine. Zbog uklanjanja šumskog pokrova doći će do stvaranja travnatih površina koje će divljač i dalje koristiti u svojim dnevnim i sezonskim migracijama.

Trasa planiranog magistralnog plinovoda i pripadajući koridor od 400 m prolaze kroz područje obuhvata 21 naselja unutar Virovitičko-podravske i Osječko-baranjske županije. Tijekom pripreme i izgradnje plinovoda mogući su utjecaji na stanovništvo uslijed raznošenja prašine s prostora gradnje i emitiranja onečišćujućih tvari te pojave buke uslijed rada građevinskih strojeva i uređaja, te teretnih vozila vezanih uz rad gradilišta. S obzirom na mjere zaštite koje će se primjenjivati, navedeni utjecaji ograničenog su trajanja i zanemarivog intenziteta. Tijekom korištenja zahvata ne očekuju se negativni utjecaji na stanovništvo. Na lokacijama gdje će os trase prolaziti u blizini izgrađenih objekata (na 55 lokacija trasa prolazi u blizini (do 30 m) izgrađenih objekata) primjenit će se posebne mjere zaštite kako bi se osigurala stabilnost cjevovoda te zaštita ljudi i imovine. Pozitivni utjecaji izgradnje planiranog plinovoda na stanovništvo uključuju stabilnost i sigurnost opskrbe plinom kućanstava i drugih korisnika te manji pritisak korištenja plina na okoliš u odnosu na druge energente (nafta, drvo, ugljen).

Vezano uz **nekontrolirane događaje** i rizik njihova nastanka, uspostavljeni su kriteriji identifikacije povišenog rizika: naseljenost, odnosno blizina stambenih objekata, blizina kritične infrastrukture zbog mogućnosti nastanka domino efekta te blizina ostale relevantne infrastrukture. Opis razvoja scenarija temeljio se na prijetnji od vanjskog utjecaja na podzemnu instalaciju plinovoda. Vanjski utjecaj dominantan je uzrok nepovoljnih događaja u kojima se pojavljuje nekontrolirano istjecanje prirodnog plina iz plinovoda. Mogući scenariji pri nekontroliranom istjecanju na plinovodu su sljedeći: istjecanje bez zapaljenja i eksplozije, pri čemu prirodni plin odlazi relativno brzo u više slojeve atmosfere, istjecanje uz nastanak požara, istjecanje uz pojavu eksplozije te istjecanje i zapaljenje plina pri samom izvoru istjecanja, pri čemu nastaje vatreni mlaz. U slučaju pojave nekontroliranog istjecanja prirodnog plina najvjerojatniji scenarij je istjecanje bez zapaljenja i eksplozije uz brzu disperziju plina u više slojeve atmosfere. Najgori scenarij bio bi pucanje plinovoda uz prisutna velika ispuštanja prirodnog plina u okoliš i eksplozija uz toplinsko zračenje. Šire područje oštećenja može se smatrati područjem smrtnog ishoda za one koji se zateknu u toj zoni u vrijeme toplinskog zračenja. Ustanovljeno je da je na svim kritičnim točkama razina rizika u rasponu od 1 – 4 čime se rizik smješta u zeleno područje odnosno najnižu razinu, kategoriju vrlo mali i prihvatljivi rizik, te da nisu potrebne dodatne aktivnosti u odnosu na njegovo daljnje smanjivanje. S obzirom da je u stacionaži 3+400 km i stacionaži 17+300 km te stacionaži 36+000 km najveća razina rizika, te zbog blizine stambenih objekata i izračunatog dosegaa za 10 kW/m^2 , predložene su dodatne mjere zaštite. Uvjet građenja i rada zahvata je da se pri projektiranju, građenju, radu i održavanju plinovoda i svih pratećih objekata primijene suvremena dostignuća, uhodani sustavi osiguranja i kontrola kvalitete te da se primjeni dobra inženjerska praksa, te odgovarajuća katodna zaštita (sukladno opisu u tehnologiji rada plinovoda). Uz primjenu propisanih mjeri zaštite uslijed nekontroliranih događaja, rizik nastanka istih smatra se prihvatljivim.

*U analizi koristi i troškova ustanovljeno je da utjecaj izgradnje i korištenja plinovoda neće prouzročiti utjecaje koji se ne mogu ublažiti predloženim mjerama zaštite, te da su, uključujući stabilnost i sigurnost opskrbe plinom, koristi izgradnje plinovoda za društvo i okoliš daleko veće. Prilikom procjene utjecaja predmetnog plinovoda na okoliš, osim pojedinačnih utjecaja procijenjen je i **kumulativni utjecaj** zahvata s utjecajima drugih postojećih i planiranih magistralnih plinovoda čije se područje utjecaja preklapa s područjem utjecaja predloženog zahvata, a koji bi mogli pridonijeti kumulativnom utjecaju zahvata na pojedine sastavnice okoliša. Na osnovi navedenih dužina postojećih i planiranih magistralnih plinovoda te zauzeća pojedinih vrsta površina ovom vrstom infrastrukture može se zaključiti sljedeće: povećanje zauzeća relevantnih vrsta površina na razmatranom području iznosiće oko 18 % u odnosu na postojeće stanje; imajući u vidu neznatnu prenamjenu poljoprivrednih površina (0,27 ha) u odnosu na ukupno raspoložive poljoprivredne površine na području Virovitičko-podravske i Osječko-baranjske županije (296 701 ha) ovaj utjecaj iznosi $9,1 \cdot 10^{-5} \%$ i može se smatrati zanemarivim; kumulativni utjecaj kroz smanjenje šumske površine (1,42 ha u odnosu na 188.698 ha ukupno raspoloživih šumske površine) tek je nešto nepovoljniji i iznosi $7,5 \cdot 10^{-4} \%$, što se također može ocijeniti zanemarivim.*

S obzirom na to da je planirani plinovod udaljen oko 11 – 25 km sjeverno od granice Republike Hrvatske sa susjednom Mađarskom, ne očekuju se prekogranični utjecaji tijekom pripreme, izgradnje i korištenja zahvata.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opća mjera zaštite** propisana je u skladu sa člankom 69. stavkom 2. točkom 9. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13, 20/17, 39/19 i 123/19) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite voda** propisane su u skladu sa člancima 5., 46., 49. i 103. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19).
- **Mjere zaštite tla i poljoprivrednog zemljišta** propisane su u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 20/18, 115/18 i 98/19) te Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“, broj 71/19).
- Mjera zaštite zraka propisana je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19).
- **Mjere zaštite bioraznolikosti** propisane su u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima („Narodne novine“, broj 15/18 i 14/19) i Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj 27/21).
- **Mjere zaštite ekološke mreže** propisane su u skladu s odredbama Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19).
- **Mjere zaštite krajobraza** propisane su u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode.
- **Mjere zaštite od opterećenja bukom** propisane su u skladu s odredbama Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13 i 153/13, 41/16 i 114/18) i Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“,

broj 145/04).

- **Mjere gospodarenja otpadom** propisane su u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) i Pravilnika o katalogu otpada („Narodne novine“, broj 90/15).
- **Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja** propisane su u skladu sa člancima 7. i 8. Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, broj 14/19).
- **Mjera postupanja s materijalom od iskopa** propisana je u skladu s odredbama Pravilnika o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину kod izvođenja građevinskih radova („Narodne novine“, broj 79/14) i Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19).
- **Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine** propisane su u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20 i 62/20).
- **Mjere zaštite šuma i šumarstva** propisane su u skladu s odredbama Zakona o šumama („Narodne novine“, broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20), Pravilnika o doznavi stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu („Narodne novine“, broj 71/19) te Pravilnika o zaštiti šuma od požara („Narodne novine“, broj 33/14).
- **Mjere zaštite divljači i lovstva** propisane su u skladu sa člankom 55. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj 99/18, 32/19 i 32/20) i odredbama Pravilnika o odštetnom cjeniku („Narodne novine“, broj 31/19).
- **Mjere zaštite uslijed nekontroliranih događaja** propisane su u skladu s odredbama Zakona o kritičnim infrastrukturnama („Narodne novine“, broj 56/13), Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj 92/10), Zakona o osnovama sigurnosti transporta naftovodima i plinovodima i Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport.
- **Mjera zaštite nakon prestanka korištenja** propisane su u skladu s odredbama Zakona o gradnji.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka III. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka IV. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Prilog: Pregledna karta planiranog zahvata

